

Datu valsts inspekcija

Elijas iela 17, Rīga, LV-1050, tālr. 67223131, e-pasts pasts@dvi.gov.lv, www.dvi.gov.lv

Lieta Nr. L-2-6/5886

SIA “OC VISION”

eAdrese

Lēmums

Rīgā, 05.02.2026.

Nr. 2-2.2/5

Par korektīvā līdzekļa piemērošanu

[1] Datu valsts inspekcija (turpmāk – Inspekcija), pamatojoties uz fiziskas personas [...] saņemto informāciju¹, saskaņā ar Fizisko personu datu apstrādes likuma (turpmāk – Datu likums) 4. panta pirmās daļas 1. punktu un 5. panta pirmās daļas 1. punktu, Vispārīgās datu aizsardzības regulas² (turpmāk – Datu regula) 57. panta 1. punkta a) un h) apakšpunktu un 58. panta 1. punkta a), d), e) apakšpunktu un Informācijas sabiedrības pakalpojumu likuma (turpmāk – ISPL) 12. pantu uzsāka un veica pārbaudi par SIA “OC VISION”, vienotais reģistrācijas numurs 40003105710 (turpmāk – “OC VISION”) rīcību, veicot komerciāla rakstura piedāvājumus/zvanus uz datu subjektu mobilajiem tālruņiem saistībā ar atgādinājumu veikt redzes pārbaudi (lieta Nr. L-2-6/5886).

[2] Inspekcija ir veikusi darbības adresāta viedokļa noskaidrošanai:

[2.1] Inspekcijas 2025. gada 12. februāra³ un 2025. gada 1. decembra⁴ vēstulēs “OC VISION” tika aicināta sniegt informāciju par “OC VISION” veikto [...] personas datu apstrādi, praksi personas datu apstrādē, veidot komerciālus piedāvājumus, apstrādājamiem datiem, apstrādes veidiem, mērķiem, tiesiskajiem pamatiem.

[2.2] “OC VISION” sniedza savus paskaidrojumus 2025. gada 11. marta⁵ un 2025. gada 15. decembra⁶ vēstulēs (turpmāk abas kopā – Atbildes vēstule).

[3] No Atbildes vēstules Inspekcija konstatējusi, ka:

[3.1] “OC VISION” neiegūst personas datus no trešajām personām, kā arī [...] personas datus ir ieguvusi no pašas [...], 2017. gada 9. martā tai veicot brīļu pasūtīšanu un noformējot klienta karti un aizpildot attiecīgo lojalitātes kartes pieteikuma anketu, kurā ir atzīme, ka klients piekrīt, ka “OC VISION” var sazināties ar viņu, tajā skaitā saistībā ar “OC VISION” komerciālajiem piedāvājumiem.

[3.2] Komerciālo piedāvājumu izteikšana notiek izmantojot saziņu e-pastā vai SMS, pamatojoties uz Datu regulas 6. panta 1. punkta a) apakšpunktu (piekrišana).

[3.3] Atbilstoši “OC VISION” iekšējiem noteikumiem, kā arī pamatojoties uz Datu regulas

¹ Inspekcijā saņemts un reģistrēts 2024. gada 30. oktobrī ar Nr. 2-4.2/1210-S

² Eiropas Parlamenta un Padomes regula (ES) 2016/679 (2018. gada 27. aprīlis) par fizisko personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK

³ Inspekcijā reģistrēta ar Nr. 2-4.2/168-N

⁴ Inspekcijā reģistrēta ar Nr. 2-4.2/1790-N

⁵ Inspekcijā saņemta un reģistrēta 2025. gada 12. martā ar Nr. 2-4.2/376-S

⁶ Inspekcijā saņemta un reģistrēta 2025. gada 15. decembrī ar Nr. 2-4.2/1996-S

5. panta 1. punkta c) apakšpunktu (“datu minimizēšanas princips”), visas klientu anketas pēc 3 (trīs) gadiem tiek neatgriezeniski dzēstas, ja klients šajā laikā nav personas datus atjaunojis. Ievērojot minēto “OC VISION” nevar iesniegt [...] anketu, kurā ir noformēta piekrišana, jo tā ir dzēsta.

[3.4] Telefon zvani tiek veikti tikai medicīniskos un servisa nolūkos (piemēram, atgādinājums par nepieciešamību veikt redzes pārbaudi, atgādinājums par jau nozīmētu vizīti pie optometrista, saziņa par veiktajiem pasūtījumiem). “OC VISION” norāda, ka neveic telefon zvanus mārketinga (komerciālu piedāvājumu izteikšanas) nolūkos. Tāpat Atbildes vēstulē “OC VISION” atsaucas uz tīmekļvietnē www.ocvision.eu publicēto privātuma politikas 5.3. punktu, kurā noteikts, ka par tiešā mārketinga paziņojumiem netiek uzskatīti atgādinājumi par nepieciešamību veikt redzes pārbaudi, vizīti pie speciālista, kā arī saziņa par veiktajiem pasūtījumiem u.c.

[3.5] Periodiski informējot savus klientus par nepieciešamību veikt redzes pārbaudi, netiek izteikts komerciāls paziņojums, bet gan tiek veikta personas datu apstrāde saistībā ar šī saņēmēja veselību, t.i., apstrāde tiek veikta saskaņā ar Datu regulas 6. panta 1. punkta d) apakšpunktu un Datu regulas 9. panta 2. punkta h) apakšpunktu, jo aicinājums uz redzes pārbaudes veikšanu ir darbība, kas vērsta uz konkrētā datu subjekta vitālu interešu aizsardzību. Turklāt, “OC VISION” ieskatā šajā gadījumā nenotiek īpašu kategoriju datu apstrāde – tā notiek redzes pārbaudes laikā un pēc tās. Vienlaikus Atbildes vēstulē “OC VISION” atsaucas uz Eiropas Optometrijas un Optikas Padomes vadlīnijām⁷, kurās uzsvērta regulāras redzes pārbaudes nepieciešamība, brīdinot pacientu par atbilstošu pārbaudes intervālu.

[4] Ievērojot šā lēmumā [1] – [3] punktā konstatēto, Inspekcija secina:

[4.1] par SIA “OC VISION” veiktajām telefon zvaniem:

[4.1.1] Saskaņā ar ISPL 1. panta pirmās daļas trešo daļu, komerciāls paziņojums — jebkāds paziņojums elektroniskā veidā, kas paredzēts tiešai vai netiešai preču vai pakalpojumu reklamēšanai vai arī tāda komersanta, organizācijas vai personas tēla reklamēšanai, kas veic komercdarbību, saimniecisku darbību vai reglamentēto profesionālo darbību. Par komerciālo paziņojumu neuzskata informāciju, kas dod iespēju tieši piekļūt vispārējai informācijai par pakalpojuma sniedzēju un tā darbību (domēna vārds vai elektroniskā pasta adrese).

Līdz ar to informācija ir atzīstama par komerciālu paziņojumu ISPL izpratnē, ja vienlaicīgi pastāv visi trīs elementi: 1) jebkāds paziņojums; 2) elektroniskā veidā; 3) paredzēts tiešai vai netiešai preču vai pakalpojumu reklamēšanai vai arī tāda komersanta, organizācijas vai personas tēla reklamēšanai, kas veic komercdarbību, saimniecisku darbību vai reglamentēto profesionālo darbību.

Nemot vērā iepriekš minēto, konkrētajā gadījumā strīds nav par to, vai pastāv paziņojums elektroniskā veidā, bet gan par to, vai “OC VISION” veikto telefona zvanu saturs un mērķis ir uzskatāms par tiešu vai netiešu preču vai pakalpojumu reklamēšanu ISPL 1. panta pirmās daļas trešās daļas izpratnē. Līdz ar to ir nepieciešams analizēt trešā elementa – reklamēšanas nolūka – esību situācijā, kad ārstniecības iestādes statusu ieguvusi optika veic telefona zvanus, lai atgādinātu personām par nepieciešamību veikt redzes pārbaudi.

[4.1.2] Tas, ka “OC VISION” savā privātuma politikā noteiktu saziņas veidu neuzskata par tiešā mārketinga paziņojumu, pats par sevi nav izšķirošs, jo paziņojuma kvalifikācija veicama, pamatojoties uz normatīvo regulējumu un faktiskajiem apstākļiem, nevis “OC VISION” vienpusēju interpretāciju.

[4.1.3] Vienlaikus kritiski vērtējams “OC VISION” arguments, ka attiecīgā saziņa ir pieļaujama, pamatojoties uz Eiropas Optometrijas un Optikas padomes vadlīnijām. Minētās vadlīnijas nosaka optometrista profesionālos un ētiskos standartus, kā arī pacientu veselības uzraudzības kvalitātes un regularitātes principus, tomēr tās nenosaka konkrētu vai obligātu saziņas kanālu pacientu informēšanai. Tāpat vadlīnijas nerada patstāvīgu tiesisko pamatu veikt proaktīvu saziņu ar pacientiem, tostarp telefon zvanus, ja šādai saziņai nepastāv cits normatīvajos aktos paredzēts tiesiskais pamats. Līdz ar to atsauce uz minētajām vadlīnijām pati par sevi neattaisno šādu saziņu no personas datu

⁷ <https://ecoo.info/wp-content/uploads/2014/01/Guidelines-for-Optometric-and-Optical-Services-in-Europe.pdf>

apstrādes un komerciālo paziņojumu regulējuma viedokļa.

[4.1.4] Telefona zvans, kura mērķis ir informēt personu par nepieciešamību veikt redzes pārbaudi tieši pie konkrētas optikas, objektīvi rada pamudinājumu izmantot attiecīgo pakalpojumu, neatkarīgi no tā, vai zvana laikā tiek izteikts tiešs piedāvājums vai norādīta cena. Šāda saziņa nav saistīta ar konkrēta ārstniecības procesa turpināšanu vai iepriekš noteiktu vizīti, bet tiek veikta pēc noteikta laika perioda. Līdz ar to paziņojums zaudē individuāla ārstniecības paziņojuma raksturu un iegūst komerciālas komunikācijas iezīmes, jo tā galvenais mērķis ir veicināt pakalpojuma atkārtotu izmantošanu pie konkrētā komersanta.

Tādējādi secināms, ka periodiska klientu informēšana par nepieciešamību veikt redzes pārbaudi atbilst visām ISPL 1. panta pirmās daļas 3. apakšpunktā noteiktajām komerciāla paziņojuma pazīmēm.

[4.2] Par komerciālo paziņojumu veikšanas tiesisko pamatu:

[4.2.1] Saskaņā ar ISPL 9. panta pirmo daļu komerciāla paziņojuma izsūtīšana fiziskai personai ir pieļaujama tikai tad, ja pakalpojuma saņēmējs iepriekš ir devis brīvu, nepārprotamu un skaidri izteiktu piekrišanu šādu paziņojumu saņemšanai. Izņēmuma gadījumi ir noteikti ISPL 9. panta otrajā daļā, taču tie attiecas tikai uz situācijām, kurās komersants iegūst e-pasta adresi tieša pakalpojuma pārdošanas procesa laikā un izmanto to tikai līdzīgu pakalpojumu uzsaukumiem. Telefona saziņai šis izņēmums neattiecas, līdz ar to komerciālu zvanu veikšanai vienmēr ir nepieciešama iepriekšēja piekrišana.

[4.2.2] Nav strīda, ka komerciālo telefona zvanu veikšanas laikā “OC VISION” rīcībā ir personas dati – ne tikai personas tālruņa numurs, bet arī tās vārds un uzvārds, kas ļauj skaidri identificēt konkrētu datu subjektu. Turklāt saziņa tiek balstīta uz faktu, ka persona iepriekš veikusi redzes pārbaudi, kas atklāj informāciju par veselību. Līdz ar to konstatējams, ka tiek apstrādāti īpašās kategorijas personas dati Datu regulas 4. panta 15) apakšpunkta⁸ izpratnē. Šāda apstrāde ir atzīstama par datu apstrādi ar komerciālu mērķi, un tai vienlaikus ir piemērojamas gan Datu regulas, gan ISPL prasības.

[4.2.3] Atbilstoši Datu likuma 25. pantam datu apstrāde ir atļauta, ja ir vismaz viens no Datu regulas 6. panta 1. punktā noteiktajiem pamatiem. [...] Datus, kas atklāj fiziskās personas rasi vai etnisko piederību, politiskos uzskatus, reliģisko vai filozofisko pārliecību vai dalību arodbiedrībās, un ģenētiskos datus, biometriskos datus, kuru apstrāde nepieciešama fiziskās personas unikālai identifikācijai, veselības datus vai datus par fiziskās personas dzimumdzīvi vai seksuālo orientāciju apstrādāt ir atļauts, ja ir vismaz viens no Datu regulas 9. panta 2. punktā noteiktajiem pamatiem vai datu apstrāde paredzēta ārējā normatīvajā aktā atbilstoši Datu regulas 9. panta 4. punktam.

Datu regulas 4. panta 11) apakšpunktā noteikts, ka datu subjekta “piekrišana” ir jebkura brīvi sniegta, konkrēta, apzināta un viennozīmīga norāde uz datu subjekta vēlmēm, ar kuru viņš paziņojuma vai skaidri apstiprinošas darbības veidā sniedz piekrišanu savu personas datu apstrādei. Savukārt Datu regulas 5. panta 2. punktā nostiprināts “pārskatatbildības” princips, kas uzliek pārzinim pienākumu spēt jebkurā brīdī pierādīt, ka datu apstrāde tiek veikta tiesiski un ka datu subjektu piekrišana ir saņemta atbilstoši regulas prasībām. Tādējādi pierādāms piekrišanas fakts ir neatņemama tiesiskas apstrādes sastāvdaļa.

[4.2.4] Ņemot vērā minēto, “OC VISION” ir pienākums nodrošināt, ka atgādinājumu par redzes pārbaudi (kā komerciālu paziņojumu) saņem tikai tie datu subjekti, kuri tam iepriekš ir devuši derīgu piekrišanu. Pārzinim ir jāspēj uzskatāmi pierādīt piekrišanas esamība visā datu apstrādes periodā. Tas ietver pienākumu uzturēt piekrišanas uzskaiti vismaz tik ilgi, kamēr tiek veikti komerciālie zvani vai tiek glabāti attiecīgie personas dati.

[4.2.5] Savā Atbildes vēstulē “OC VISION” norāda, ka piekrišanas dokumenti tiek glabāti tikai

⁸ “veselības dati” ir personas dati, kas saistīti ar fiziskas personas fizisko vai garīgo veselību, tostarp veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanu, un kas atspoguļo informāciju par tās veselības stāvokli

trīs gadus. Šāds termiņš neatbilst Datu regulas 5. panta 1. punkta e) apakšpunktā noteiktajam glabāšanas ierobežojuma principam, jo piekrišanas pierādījumi tiek dzēsti agrāk, nekā tiek veikti komerciāli zvani un izmantoti attiecīgie personas dati. Tam ir tiešas sekas – “OC VISION” vairs nespēj pierādīt, ka datu subjekts ir sniedzis piekrišanu komerciālu paziņojumu saņemšanai. Situācijā, kad piekrišana ir dzēsta vai tās pierādījumi netiek glabāti pietiekami ilgi, pārzinis objektīvi nespēj nodrošināt “pārskatatbildības” principa izpildi.

[4.2.6] Turklāt piekrišanas pierādījumu priekšlaicīga dzēšana nozīmē, ka “OC VISION” objektīvi nespēj nodrošināt arī Datu regulas 5. panta 1. punkta a) apakšpunktā noteikto likumības un pārredzamības principu. Ja pārzinis nevar pierādīt piekrišanas esību brīdī, kad tiek veikti komerciālie zvani un apstrādāti personas dati, datu apstrāde nav uzskatāma par likumīgu. Līdz ar to personas datu izmantošana komerciāla rakstura saziņai, neesot spēkā esošai un pierādāmai piekrišanai, neatbilst likumības principam, kas ir viens no pamatprincipiem personas datu apstrādē.

[4.2.7] Atbildes vēstulē “OC VISION” norādījusi, ka telefon zvanu veikšanas tiesiskais pamats ir datu subjekta vitālo interešu aizsardzība atbilstoši Datu regulas 6. panta 1. punkta d) apakšpunktam. Inspekcija vērtē šādu atsauci kā nepamatotu.

Datu regulā “vitālās intereses” attiecas uz situācijām, kurās datu apstrāde ir nepieciešama, lai aizsargātu personas dzīvību vai novērstu tūlītējus un nopietnus fiziskus draudus. Datu regulas (46) apsvēruma noteic, ka vitālo interešu tiesiskais pamats ir piemērojams tikai situācijās, kurās datu apstrāde ir nepieciešama, lai aizsargātu personas dzīvību vai interesēs, kas ir būtiskas personas dzīvībai. Šī tiesiskā norma ir interpretējama ļoti šauri un izmantojama tikai tad, ja datu apstrādi nav iespējams veikt, balstoties uz kādu citu tiesisko pamatu.

Tipiski piemēri ir neatliekamā medicīniskā palīdzība vai situācijas, kurās persona nespēj sniegt piekrišanu dzīvības glabāšanas apstākļos.

Atgādinājums par redzes pārbaudi ir komerciāls paziņojums, kura mērķis ir veicināt pakalpojuma izmantošanu, nevis novērst personas tūlītēju dzīvības vai veselības apdraudējumu. Līdz ar to atgādinājuma zvans nav uzskatāms par darbību, kas nepieciešama datu subjekta vitālo interešu aizsardzībai; šāds tiesiskais pamats konkrētajā situācijā nav piemērojams un attiecīgi atsaukšanās uz vitālajām interesēm neatbilst Datu regulas 6. panta 1. punkta d) apakšpunkta saturam, mērķim un piemērošanas robežām.

[4.2.8] Pamatojoties uz iepriekš minēto, Inspekcija secina, ka “OC VISION” rīcība neatbilst Datu regulas 5. panta 1. punkta a) , e) apakšpunktam, 2. punktam, 6. panta 1. punkta a) apakšpunktam un 9. panta 2. punkta a) apakšpunktam, kā arī ISPL 9. panta trešās daļas prasībām, jo “OC VISION” nespēj pierādīt, ka datu subjekti (konkrētajā gadījumā [..]) ir devuši derīgu piekrišanu datu apstrādei un komerciālu paziņojumu saņemšanai.

[5] Datu regulas 58. panta 2. punkta d) apakšpunkts paredz Inspekcijas pilnvaras izdot rīkojumu pārzinim vai apstrādātājam saskaņot apstrādes darbības ar Datu regulas noteikumiem, vajadzības gadījumā – konkrētā veidā un konkrētā laikposmā. Datu likuma 23. pantā noteikts, ka Inspekcija, pieņemot Datu regulas 58. pantā noteiktos lēmumus, piemēro Administratīvā procesa likumu (turpmāk – APL).

[5.1] Ievērojot minēto un to, ka “OC VISION” rīcībā ir konstatēti Datu regulas noteikumu pārkāpumi, Inspekcijai saskaņā ar APL 62. panta pirmo daļu, lemjot par tāda administratīvā akta izdošanu, kas varētu būt nelabvēlīgs adresātiem, iestādei (konkrētajā gadījumā Inspekcija) ir nepieciešams noskaidrot un izvērtēt adresātu viedokli un argumentus šajā lietā. Adresāts (“OC VISION”) Atbildes vēstulē sniedza savus paskaidrojumus lietā un tie ir ņemti vērā, pieņemot lēmumu.

[5.2] Saskaņā ar APL 66. panta pirmo daļu iestādei ir nepieciešams lemt par administratīvā akta izdošanas lietderību. Proti, pieņemot lēmumu par prettiesiskās personas datu apstrādes novēršanu, Inspekcijai jāvērtē iespēja lemt par mazāku personas tiesību ierobežojumu. Inspekcija secina, ka lēmuma pieņemšana ir nepieciešama un vajadzīga, lai sasniegtu mērķi – novērstu Datu regulas noteikumu pārkāpumus “OC VISION” rīcībā, bez atbilstoša tiesiska pamata veicot komerciāla

rakstura piedāvājumus/zvanus uz datu subjektu mobilajiem tālruņiem saistībā ar atgādinājumu veikt redzes pārbaudi. Turklāt tiesiskā pienākuma uzlikšana ir vērsta uz datu subjektiem Datu regulā, Datu likumā un citos normatīvajos aktos paredzēto pamattiesību uz personas datu aizsardzību nodrošināšanu.

Administratīvais akts ir uzskatāms par piemērotu līdzekli šā mērķa sasniegšanai, jo rada tiesisku pienākumu "OC VISION" novērst konstatētos pārkāpumus konkrētā procesuālā termiņā, kā arī novērš līdzīgu pārkāpumu rašanos nākotnē. Vienlaikus administratīvais akts ir uzskatāms par samērīgāko līdzekli mērķa sasniegšanai, jo salīdzinājumā ar lēmumu par administratīvā soda uzlikšanu ir uzskatāms par saudzīgāku.

Ievērojot minēto, Inspekcija, pamatojoties uz Datu regulas 58. panta 1. punkta e) apakšpunktu un 2. punkta d) apakšpunktu, Datu likuma 5. panta pirmās daļas 3. un 6. punktu, Datu likuma 23. pantu un APL 63. panta pirmās daļas 2. punktu,

nolemj:

1) uzlikt par pienākumu "OC VISION" līdz 2026. gada 2. aprīlim⁹ pārskatīt un aktualizēt savus iekšējos dokumentus, tai skaitā nodrošinot, ka:

1.1) personas datu apstrāde, tostarp komerciālo paziņojumu veikšana, tiek balstīta uz atbilstošu un pierādāmu tiesisko pamatu;

1.2) tiek ievērots pārziņa "pārskatatbildības" princips saskaņā ar Datu regulas 5. panta 2. punktu, nodrošinot spēju jebkurā brīdī pamatot apstrādes tiesiskumu;

1.3) netiek piemēroti neatbilstoši tiesiskie pamati, piemēram, vitālās intereses situācijās komercdarbības komunikācijā;

1.4) privātuma politika un iekšējie datu apstrādes dokumenti precīzi atspoguļo faktiskās datu apstrādes darbības, tiesiskos pamatus un mērķus;

1.5) ir noteikta un praksē ievērota procedūra, kas nepieļauj komerciālo paziņojumu veikšanu bez datu subjekta derīgas, nepārprotamas un pierādāmas piekrišanas.

2) par šī lēmuma izpildi rakstveidā¹⁰ informēt Inspekciju, līdz 2026. gada 8. aprīlim¹¹ iesniedzot informāciju par veiktajām darbībām.

Saskaņā ar APL 70. panta pirmo un otro daļu lēmums stājas spēkā ar brīdi, kad tas paziņots adresātam, savukārt lēmumu paziņo adresātam atbilstoši Paziņošanas likumam. Paziņošanas likuma 9. panta pirmā *prim* daļa noteic, ka dokuments, kas nosūtīts uz oficiālo elektronisko adresi, uzskatāms par paziņotu otrajā darba dienā pēc tā nosūtīšanas.

Šo lēmumu saskaņā APL 76. panta pirmo un otro daļu, 79. panta pirmo daļu un Datu likuma 24. panta pirmo daļu var pārsūdzēt viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas Datu valsts inspekcijas direktoram.

Direktora vietniece

L. Dilba

[..]

⁹ pēdējā diena vēstules iesniegšanai pastā vai nosūtīšanai ar drošu elektronisko parakstu

¹⁰ Inspekcija pieņem dokumentus, kas ir parakstīti pašrocīgi (sūtāmi pa pastu vai ievietojot Inspekcijas pastkastītē) vai ar drošu elektronisko parakstu uz Inspekcijas oficiālo elektroniskā pasta adresi *pasts@dvi.gov.lv* un oficiālajā elektroniskajā adresē (E-adresē), un noformētas atbilstoši Dokumentu juridiskā spēka likuma prasībām.

¹¹ Pēdējā diena rakstiskas atbildes iesniegšanai pastā vai nosūtīšanai elektroniski ar drošu elektronisko parakstu.